

1 Биосферен резерват Делтата на Дунав 2 Природен резерват Сребърна 3 Защитена местност Калимок-Бръшлен 4 Природен парк Русенски Лом 5 Природен парк Персина 6 Национален парк Djerdar
7 Специален природен резерват Gornje Podunavlje 8 Природен парк Кораќки rit 9 Природен парк Lonjsko Polje 10 Национален парк Duna-Dráva 11 Национален парк Duna-Ipoly
12 Защитен ландшафт Dunajské luhy 13 Защитен ландшафт Záhorie 14 Национален парк Donau-Auen 15 Дунавски крайречни гори между Neuburg u Ingolstadt

ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ

ДОКЛАД НА ПРОЕКТА

2009 – 2012

DANUBE PARKS
network of protected areas

DANUBE PARKS

network of protected areas

с/о Donau-Auen National Park:

Schloss Orth, 2304 Orth an der Donau, Austria

Ръководител на проекта: Georg Frank

Тел.: +43/2212/3450-19, Факс: +43/2212/3450-17

g.frank@danubeparks.org

www.danubeparks.org

Снимки: Daniel Petrescu, Rosenberger, Kovacs, Frank, Leona Valeriu, Baumgartner, Wagner, Manzano, Zinke, Bandacu, Hafner, Hoyer, Nagy, Kern, Suci, Schmidt, Buchner/BirdLife, Fiala, Zwefo, Bruck, Kracher, Биосферен резерват Делтата на Дунав, Природен резерват Сребърна, Защитена местност Калимок-Бръшлен, Природен парк Русенски Лом, Природен парк Персина, Национален парк Djerdar, Специален природен резерват Горгје Rodunavje, Природен парк Кораќки-рит, Природен парк Lonjsko Polje, Национален парк Duna-Dráva, Национален парк Duna-Ipoly, BROZ, Национален парк Donau-Auen, Дунавски крайречни гори между Neuburg и Ingolstadt, ICPDR, Ballnus, Alessandro, Pala, Lebensministerium

Дизайн: Michael Kalb, www.michaelkalb.at

Печат: Геософт ЕООД

Произведени чрез използване на щадящи околната среда технологии и материали. Възможни са грешки и пропуски.

Подготовка за печат:

Река Дунав – една взаимосвързана екосистема

Преминавайки през десет държави, Дунав е най-интернационалната река в света. С разнообразните си местообитания, река Дунав формира гръбнака на биологичното разнообразие на Европа, което е подчертано от многобройните НАТУРА 2000 места по течението и. Защитените територии запазват най-ценните обекти и играят ключова роля в дългосрочното опазване на природното наследство. Въпреки различните условия, всички защитени територии са изправени пред сходни предизвикателства, които могат да бъдат решени единствено чрез транснационално

сътрудничество. Тази необходимост от сътрудничество се подчертава и от Стратегията на ЕС за Дунавския регион, където в приоритетна област 6 (Биологично разнообразие) призовава за по-широк подход в опазването на природата по Дунав.

През 90-те години се основават множество защитени територии. Скоро след това започва двустранното и трансгранично сътрудничество. Вдигането на “Желязната завеса” и разширяването на ЕС доведе до нови измерения на това сътрудничество. Положителният опит от минали сътрудничества вдъхнови Дунавските защитени територии да поемат водеща роля в опазването на природата по целия Дунав.

ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ – Мрежата от защитени територии по река Дунав

През 2007 г. подписаната от осем защитени територии, “Декларация от Тулча” призова за по-тясно сътрудничество и иницира първите стъпки. През 2009 г. финансирането от ETC-SEE позволи създаването на мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, обединяваща първоначално 12 партньори от 8 дунавски страни.

Мнения:

“ICPDR подкрепи създаването на мрежата от самото начало. В областта на речната морфология, Мониторинговата програма на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, за индикаторни видове илюстрира в значителна степен голямото значение на речната динамика за тази екосистема. Взаимодействието между ICPDR и многобройните заинтересовани страни ще подпомогне да се разработят и предложат решения в тази област. Действията на мрежата са важен принос и ще бъдат взети под внимание, чрез включването на този мониторингов аспект в Съвместното проучване на река Дунав 2013”.

Филип Велер, Изпълнителен секретар на Международната комисия за опазване на река Дунав (ICPDR).

Под мотото “Съвместно за нашето общо бъдеще”, програмата на ЕС за Европейско териториално сътрудничество за Югоизточна Европа (ETC-SEE) цели да развие транснационални партньорства, които насърчават териториалното, икономическото и социално сближаване, чрез своите стратегически дейности. Сред над 800 предложения в първата покана за проекти, ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ е един от 40-те одобрени. В допълнение към приоритетната област обхваната от проекта – “Опазване и подобряване на околната среда”, във фокуса на ОП ЮИЕ са още “Улесняване на иновациите и предприемачеството”, “Подобряване на гостъпността” и “Развитие на транснационални полезни взаимодействия за зони на устойчив растеж”.

Интернет адрес: www.southeast-europe.net

Програма Югоизточна Европа 2007-2013

ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ

Структура на проекта

Тематични работни пакети

В периода 2009-2010 г. Мрежата от защитени територии по Дунав се справи системно с общите предизвикателства, за първи път в по-широк мащаб, насърчавайки интензивната обмяна на опит, разработване на транснационални стратегии и прилагане на демонстративни пилотни проекти.

Речната динамика е база за запазване на естественото състояние на местообитанията. Във фокуса на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ е **речната морфология и възстановяването на реката**. Друга важна област е създаването на **силна мрежа от местообитания** с фокус върху управлението на гори и пасища.

Опазването на водещи видове, в нашия случай Есетрите и Морския орел, е най-показателната дейност за необходимостта от транснационален подход в защита на природата.

Обширни територии по поречието на река Дунав са обявени за **НАТУРА 2000** места. ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ допринесе за тяхното управление чрез създаване на системи за **мониторинг** на Дунав.

Екологичното образование и природния туризъм е от жизненоважно значение за ефективното и дългосрочно опазване на природните ресурси, затова стартира съвместното изграждане на капацитет и използването на марка.

Тристепенен подход

Всички работни пакети се основават на координираното управление на проекта, свързани с интензивна вътрешна комуникация, за да се увеличи **познанието и обмяната на опит** в рамките на партньорството. Изградена въз основа на разширяването на хоризонта, Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ разви **стратегически документи с голямо значение за Дунав**. За да се илюстрира практическото значение на нашата работа, бяха въведени и пилотни проекти, подкрепени от широка гама комуникационни дейности, за да бъде крайния резултат ясен и видим за публиката.

Крайна цел на този тристепенен подход е повишаване на местния капацитет, изграждане на общо разбиране за международните аспекти, и да се засили съвместният ни апел към външните заинтересовани страни.

ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ - Мрежа от защитени територии по река Дунав – разработване и приложение на международни стратегии за опазване на природното наследство по река Дунав (SEE/A/064/2.3/X)

Бюджет: € 2,720,950

Продължителност на проекта: 2009 – февруари 2012

Приоритетна ос 2: Опазване и подобряване на околната среда

Област на интервенция 2.3: Насърчаване на сътрудничеството в управление на природните ресурси и защитени територии.

С подписването на “Декларацията от Виена” са определени и основните цели на проекта:

Създаване на мрежа като дългосрочна платформа за обмен на опит

Разработване и прилагане на съвместни транснационални стратегии и концепции

Оптимизиране на тясно свързано управление на природното наследство по Дунав

Утвърждаване на всяка защитена територия на местно ниво, чрез развитие на силна съвместна подкрепа за опазване на природата по Дунав в по-широк мащаб.

4

Вътрешна комуникация

Вътрешната комуникация в рамките на проекта послужи не само за изпълнение на проектните дейности, а и за сформирването на дълготрайна мрежа от защитени територии.

За вземането на стратегически решения беше създадена Управителен съвет на ниво директори на защитените територии. За работа в специфичните области, бяха сформирани работни групи за речна морфология, птици, риби, управление на местообитания и туризъм. По време на изпълнението на проекта, непрекъснатостта в сътрудничеството беше осигурена от следните вътрешни средства за комуникация:

- Учредителна конференция през септември 2009 г.
- Комуникационен план
- Срещи на работните групи
- Срещи на Управителния съвет
- Интранет
- Вътрешен бюлетин
- Обмяна на опит
- Учебни посещения

През 2010 г. Бристолската бизнес школа направи оценка на вътрешната комуникация на Мрежата. Бяха дадени индикации за стойността на всеки един елемент и беше утвърдена стратегията на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ да се съсредоточи върху провеждането на срещи и учебни пътувания.

8-9 Юни 2009: Среща на Управителния съвет и Учредителна конференция

(Национален парк Donau-Auen)

7-8 Декември 2009: Работна среща за птиците

(Биосферен резерват гелтата на Дунав)

14-15 Януари 2010: Работни срещи за птиците и туризма

(Национален парк Duna-Dráva и Природен парк Кораски-рит)

27-28 Януари 2010: Работна среща за речна морфология и управление на местообитания (BROZ)

2-3 Юни 2010: Работна среща за мониторинга

(Национален парк Duna-Ipoly)

2 Юли 2010: Работна среща по туризма, среща на Управителния съвет и Дунавски фестивал

(Национален парк Duna-Dráva)

18-20 Октомври 2010: Експертна работна среща по туризма

(Национален парк Donau-Auen)

29-30 Ноември 2010: Работна среща за речната морфология (град Инголцгад)

6-7 Декември 2010: Работна среща за рибите – есетри

(Национален парк Donau-Auen)

22-23 Март 2011: Работна среща за птиците

(Природен парк Персина)

30 Март – 1 Април 2011: Международна конференция за есетрите и работна среща

(Биосферен резерват Делтата на Дунав)

5-7 Април 2011: Работна среща за лодков туризъм

(Национален парк Duna-Ipoly)

9-11 Май 2011: Работна среща за лодков туризъм

(Природен парк Персина)

26-27 Май 2011: Международна среща за речната морфология

(Национален парк Donau-Auen)

2-3 Септември 2011: Среща на Управителния съвет и Дунавски фестивал

(Национален парк Donau-Auen)

16 Октомври 2011: Среща за разработване на последващ проект

(Национален парк Duna-Ipoly)

17-18 Октомври 2011: Международна конференция за морския орел

(Национален парк Duna-Dráva)

8-9 Ноември 2011: Международна конференция за туризма и работна среща

(Национален парк Donau-Auen)

1 Февруари 2012: Работна среща за мониторинг и управление на местообитания

(област Neuburg-Schrobenhausen)

27-28 Февруари 2012: Среща на Управителния съвет и Заключителна конференция

(Национален парк Donau-Auen)

Речна морфология, Възстановяване и Управление на местообитания

Речна морфология и Възстановяване

Река Дунав и нейният воден режим са ключов фактор за управлението на крайречни местообитания. Хидроморфологичните промени от миналото са причинили отрицателно въздействие върху местообитанията в защитените територии. Възстановяването на реката, е въпрос който стои на първо място пред всички защитени територии. Основна цел е с възстановяване на хидрологичната ситуация и инициране на естествените процеси, което да доведе до подобряване състоянието на характерни местообитания.

6

Възстановяване на реката

Работните срещи и учебните посещения позволиха на експертите от защитените територии да посетят редица обекти за възстановяване, да научат повече за иновативните подходи и да се върнат с ново вдъхновение към своята работа. Погледът зад граница често дава възможност за нови измерения

във възстановяването на реката, които по-рано са изглеждали като илюзия. Извличането на поуки от началните стъпки и неуспехите във възстановителните действия, могат да направят бъдещото планиране и изпълнение по-ефективно.

Споделеният опит от изпълнението на проекти за възстановяване е в основата на публикацията **“Морфология и ревитализация на река Дунав”**. Тази компилация от минали проекти, разработена от администрацията на Биосферен резерват Делтата на Дунав, ще послужи като обща научна база за бъдещи действия в областта на възстановяването на реката.

От стратегия към изпълнение

В основата на подхода на Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ е незабавното изпълнение на стратегии на местно ниво, за да се демонстрират ползите от съвместните постижения и обмяната на опит.

Премахването на напречни изкуствени структури във вторичните ръкави в Национален парк Дуна-

Dráva и заливните гори в Словакия подобри водния режим на тези временни водни корита.

Екологичната адаптация на вълноломите в унгарския участък на Дунав повиши статуса на местообитанията в ценните островни формирвания.

В Защитен ландшафт Dunajské luhy беше извършено възстановяване на насипи, за създаването на естествени брегове. С изпълнението на тези мерки бяха създадени подходящи местообитания за популацията на речния гъждосвирец, които послужиха като демонстрационен обект за приложение на резултатите от проведения мониторинг.

Всички проекти за възстановяване бяха изпълнени с тясното сътрудничество на органите за управление на водните басейни, подчертавайки между-секторния подход на защитените територии в управлението.

Съвместната стратегическа работа в управлението на местообитания допринесе също за изпълнението на пилотен проект: Закупуване и управление на пасища в трансграничния район на Австрия и Словакия изпълнен от BROZ. Залесяването с местни дървесни видове вместо хибридни тополови насаждения в Словакия, както и възстановяването на шест хектара пасища в Национален парк Дуна-Dráva подчертава активната роля на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ към Дунавския коридор от местообитания.

1 Възстановяване на притоци: концепции и изпълнение

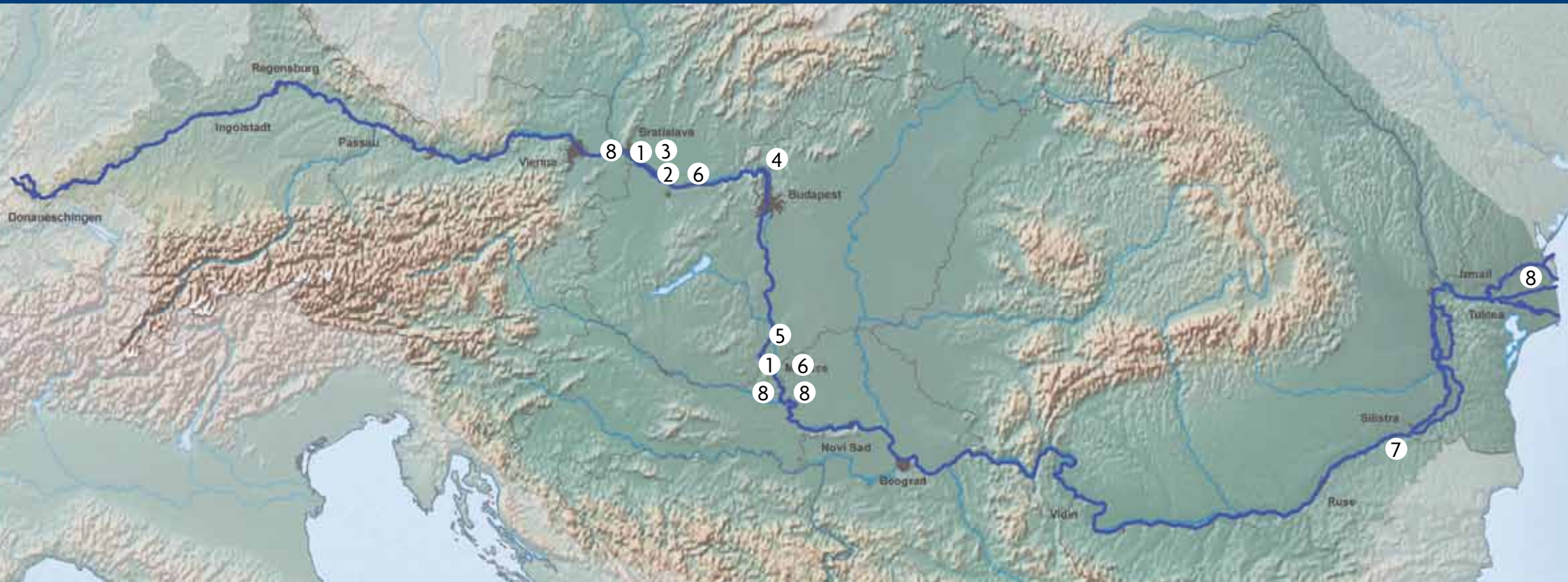
2 Ревитализация на бреговете на Дунав

3 Възстановяване на крайречните гори

4 Концепция за опазване и управление на Дунавските острови

5 Реконструкция на напречните диги за съживяване на Дунавски остров

6 Възстановяване на пасища

7 Предпроектно проучване на хидрологично възстановяване на Резервата Сребърна

8 Мрежи от местообитания и трансгранични концепции за опазване

Речна морфология, Възстановяване и Управление на местообитания

Стратегия за опазване и навигация

8 Докато Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ разработва стратегии за възстановяване на речните хабитати, намаляване на въздействието на хидро-морфологичните промени и да предприема стъпки за възстановяване на динамиката на реката, целта на транс – европейските мрежи за вътрешен воден транспорт е да подобри условията за корабоплаването. Това е потенциален конфликт на интереси. Интегративния подход обаче има възможност да доведе до положителни резултати. На база “Съвместната декларация на ICPDR” и проекта “Платина”, както и интензивните дискусии по време на работните срещи и екскурзии, в рамките на проект ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, Мрежата дефинира общата позиция на дунавските защитени територии. Тя намира отражение в **“Стратегията на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ за опазване и навигация”**.

Този стратегически документ установява основните природозащитните позиции и

идентифицира възможните полезни взаимодействия в процесите на корабоплаването и опазването, но подчертава и възможните конфликти.

Документът би трябвало да засили позицията на всяка защитена територия в преговорите с органите по управление на водите и корабоплаването, също така да утвърди репутацията на Мрежата като конструктивен фактор за международните дискусии в областта на речната морфология.

Приобщаващото в самия процес – обмяна на опит за проекти за вътрешни водни пътища, обсъждане на потенциалните рискове и положителните перспективи от реализиране на възстановителни дейности, както и сътрудничеството с органите по управление на водните басейни – повиши капацитета на всички проекто-партньори в тази област.

Мнения

“Проектът ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ е отличен пример за изпълнението на Плана за действие на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (СЕСДР), чрез сътрудничеството на ангажираните хора по поречието на Дунав. Чрез кооперативното управление на защитените територии, проектът въздейства пряко и оказва ценен принос към изпълнението на Приоритетна ос 6 на СЕСДР.

ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ създаде успешно транснационална мрежа от защитени територии по цялото поречие на Дунав, която е отлична основа за по-нататъшни дейности в областта на биологичното разнообразие, изграждането на мрежи от местообитания и обществената осведоменост за природното наследство на Дунавския регион. Това е подчертано в СЕСДР и е от огромно значение за Европа.”

Флориан Балнус, Координатор на Приоритетна ос 6 (Биологично разнообразие) на Стратегията на ЕС за Дунавския регион

Речна морфология, Възстановяване и Управление на местообитания

Управление на местообитания и Мрежи от местообитания

С широката си гама от ценни местообитания и пленителни пейзажи, река Дунав формира една вдъхновяваща и жизнено важна линия в Югоизточна Европа. Защитените територии запазват най-ценните природни обекти и затова играят ключова роля в защитата на местообитанията и биологичното разнообразие.

Интензивният трансфер на познания, съвместното разработване на природозащитни концепции и трансгранични планове за управление бяха първите стъпки към тясно свързани и ефективни управленски практики, в полза на международно свързана мрежа от ценни природни местообитания.

Перспективи за Дунавските заливни гори

Заливните гори по поречието на река Дунав и нейните притоци са намалели с почти 90%. Още повече, влошаването на многофункционалността им оказва огромно напрежение върху крайречни горски площи. Малкото останали заливни гори са жизненоважни за Европа и в много случаи те са защитени от Директивата за местообитанията. Имайки предвид негативното влияние, което оказва интензивното горско стопанство върху качеството на местообитанията,

ДУНАВСКИТЕ ПАРКОВЕ работиха за създаването на “**Перспективи за Дунавските заливни гори**”.

Настоящата публикация идентифицира ключовите нужди на защитените територии и би трябвало да допринесе за по-добра защита на заливните гори в и извън защитените територии. Тя ще послужи още като база за изпълнението на бъдещи действия, както е планирано в проект ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ СЪПКА 2.0 (представен пред Програма ETC-SEE) за опазването на черната тополя, като ключов вид в заливните гори.

Трансграничните концепции за опазване – първи стъпки към международната линия на живота

Дунав е една взаимосвързана екосистема, и всяка защитена територия по поречието и е трамплин към изграждането на последователна мрежа от местообитания и миграционен коридор. За да се постигне това, проектът ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ иницира трансгранични концепции за опазване

и планове за управление. Сътрудничеството без граници е от съществено значение за най-международната река в света. То е необходимо, тъй като повечето защитени територии са разположени в гранични зони.

Планове за управление бяха разработени за следните гранични райони и ценни места:

- Унгария и Хърватска, притока Ostrávací (trans-boundary management concept)
- Унгария и Сърбия, Veda-Karapancs (трансгранична концепция за управление)
- Австрийско-Словашки граничен район (трансгранична концепция за опазване)
- Румъния-Украйна, Делтата на Дунав (трансгранична концепция за възстановяване)
- Румъния, Делтата на Дунав (преразглеждане на зонирването на строго защитените територии)
- Национален парк Dunaj-Ipoly (план за управление на Дунавски острови)

Ключови видове

Морски орел

Дунавският регион е гореща точка за биологичното разнообразие и защитените територии играят ключова роля в неговото опазване. Повечето видове не могат да бъдат опазени само от една защитена територия или от една държава – необходими са международни действия. Още повече, ограничените финансови средства в областта на опазването на природата поражда необходимост от фокусиране върху “ключови видове”. Опазването на тези видове ще има положително въздействие върху множество други видове и организми, поради факта, че водещите видове се нуждаят от широка гама от местообитания.

Във фокуса на проект ДУНАВСКИТЕ ПАРКОВЕ са действията за опазване на Дунавските есетри и морския орел – като индикатор за доброто състояние на местообитанията в речните екосистеми.

Подходът за опазване на е насочен към осигуряване на жизнеспособни популации на двата вида, чрез действия на национално ниво и международно сътрудничество. Целта е и да се улесни възстановяването на тези видове “под закрила”, което да се утвърди като най-добра практика за консервационни дейности за целия Дунав.

Морски орел – Транснационално сътрудничество и действия на национално ниво

Морският орел е една от най-добре познатите и впечатляващи птици в Дунавския регион. Като най-голям хищник, той е индикатор за състоянието на местообитанията на речните екосистеми. Защитените територии имат неотложната задача за опазването на неговите популации. Освен това, обширните райони, които той обитава и миграционното му поведение, квалифицират морския орел като “ключов вид” за транснационално сътрудничество в опазването на биологичното разнообразие.

Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ разработи “План за действие за опазване на морския орел по поречието на река Дунав” като инструмент, чрез който да осигури жизнеспособни популации на вида.

Успешното възстановяване на този вид, чрез опазване на местообитанията му и премахване на заплахите причинени от хората, е пример за най-добра практика за опазването на природата по целия Дунав.

Планът за действие е разработен от експерти от Дунавските защитените територии, като обединява целия им опит в областта на опазването и мониторинга. Он-лайн базата данни, достъпна на www.danubeparks.org, увеличи трансфера на информация и значително подобри данните за тенденциите в разпространението на популациите. Това даде възможност за анализ на заплахите причинени от хората: горското стопанство и човешката намеса имат силно негативно въздействие във всички дунавски страни, незаконният острел е критичен фактор в някои региони, а отравянето с олово е подценявана заплаха в няколко държави.

Мнения

“Политическата подкрепа от страните членки на Бернската конвенция, за забележителната работа извършена от Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ в подготовката на Плана за действие за опазване на морския орел, е още един пример за положително сътрудничество между НПО и политиците в рамките на Съвета на Европа. Планът за действие е силен и съдържателен документ, който ще бъде много полезен инструмент за възстановяване състоянието на този застрашен вид. Поради тази причина, той се вписва идеално в рамките на целите и задачите на Бернската конвенция.”

Ивана де Алесандро,
Секретар на Бернската конвенция

1 Инсталиране на изкуствени гнезда

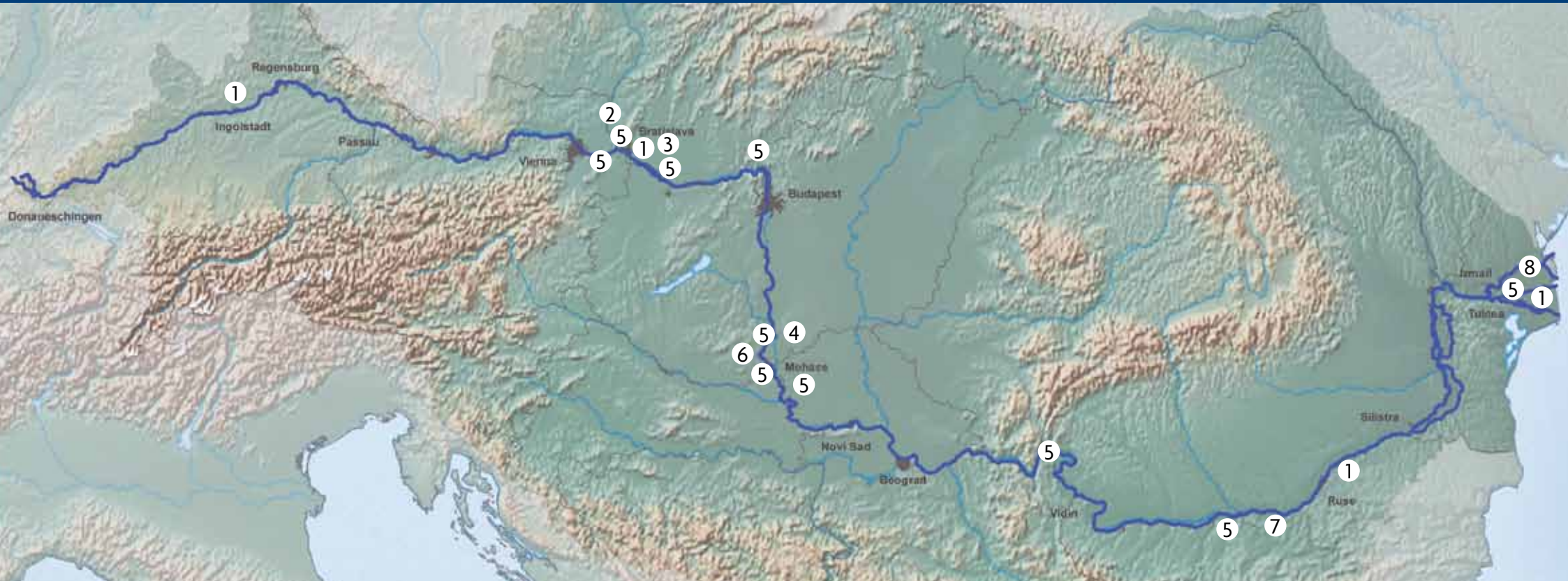
2 Концепция за защита на местата за гнездене, включително затваряне на пътища

3 Покупка на земя за защита на местообитания на морския орел

4 Конвенционална телеметрия

5 Мониторинг и защита на местата за гнездене

6 Международна конференция за морския орел

7 Първо опръстеняване на морски орел в България

8 Сателитна телеметрия в Биосферен резерват Делтата на Дунав

Ключови видове

Пилотни действия

База данни

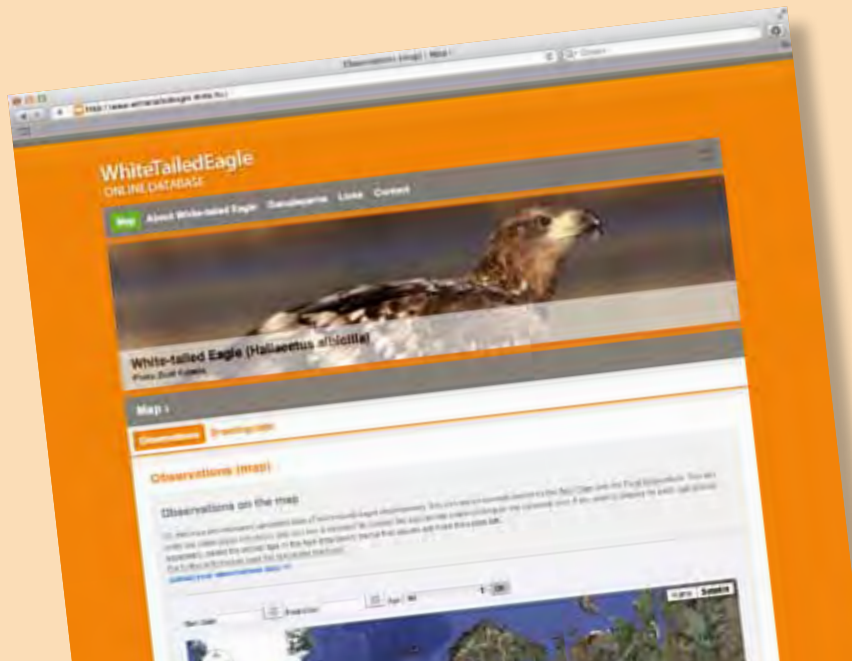
Он-лайн база данни за морския орел

Сътрудничеството е основа за широко-обхватни действия. Ето защо, споделянето на опит и подобряване трансфера на познания между Дунавските защитени територии е важен аспект в работата на Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ. Съвместният подход за опазване на морския орел служи като най-добра практика. Той се базира на ентузиазирания полева работа на местните експерти, благодарение на която, в рамките на проекта, беше създадена он-лайн база данни обобщаваща цялата информация за размножаващите се двойки в дунавските страни.

Това беше важна основа за изработване на Плана за действие и ще бъде използвана за планирането на бъдещи действия за опазване по цялото поречие на Дунав.

Участвайте в този процес, като предоставите информация от наблюдения на морския орел

Посетете уебсайта на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ www.danubeparks.org, за да научите повече за размножаването и разпространението на морския орел по Дунав и попълнете данните от наблюденията, които сте събрали.

В крайна сметка, Планът за действие определя 37 дейности в осем области на интервенция. В рамките на проект ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ бяха направени първите стъпки към неговото изпълнение. Действията бяха насочени към защита на местата за гнездене, закупуване на земя, за да се осигурят местообитанията на орела, монтаж на изкуствени гнезда и различни мониторингови дейности, за да се разбере по-добре поведението му.

Подкрепата от BirdLife International и WWF Дунавско-Карпатска програма, както и приемането на Плана за действие от Съвета на Европа/Бернската конвенция, го направи подходящ инструмент за развитието на Дунав като гръбнак за популацията на орела, както и като място с европейско значение за зимуване на орлите от Североизток. С писмото си за ангажираност, директорите на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, изразиха своята готовност да поемат водеща роля в изпълнението на този План.

Международната конференция за морския орел, която се състоя в Национален парк Duna-Dráva (Szekszard, Декември 2011), беше важно събитие за новото ниво на сътрудничество между експерти от Дунавския регион. Конференцията даде възможност не само да бъде представени на публиката Планът за действие и он-лайн базата данни, но и да се подчертаят широката гама от дейности на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ за опазването на този вид.

Ключови видове Дунавски Есетри

Дунавски Есетри – опазване на динозаврите на Дунав

Шест различни вида есетрови риби могат да бъдат намерени в Дунав и неговите притоци. Те са символ на необходимостта от широкообхватен подход в областта на опазването на природата. Миграционното им поведение, което ги отвежда от Черно море нагоре по течението до местата за размножаване, както и комплексните заплахи, включващи: миграционни бариери, загуба на местообитания, незаконен улов и търговия с хайвер означава, че са необходими транснационални координирани стъпки и действия за опазване.

Проектът ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ събра експерти от защитените територии и от институции, занимаващи се с проучване и реинтродукция на есетри, за да се определят конкретни стъпки за запазването на тези силно застрашени видове.

Платформата за процеса на разработване на проект се базираше на няколко работни срещи, които доведоха до подаване на транснационално проектно предложение по програма LIFE+ “Свързване на транснационална стратегия и действия за опазване и възстановяване на Дунавските есетри”. Прилагането на този LIFE+

проект ще допринесе за запазване на динозавъра на Дунав – вид, който е представен от малкото останали екземпляри.

Международна конференция на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ за Есетрите през март 2011 г. на Делтата на Дунав беше важен етап от широкото сътрудничество и видим знак за особената важност на съвместните действия за опазване на околната среда.

- Организиран три работни срещи, събиране на международни експерти
- Разработване и подаване на предложение за проект по LIFE+
- Произведена папка на Дунавските есетри
- Инсталирани забележителни монументи в две защитени територии
- Организирана “Международна конференция за опазване, възстановяване и устойчиво ползване на есетровите риби по река Дунав (30 март-1 април 2011 г., Тулча, Румъния)

Дейности

Мониторинг и НАТУРА 2000

Разумното използване и ефективното управление на природните ресурси изисква детайлно разбиране на екосистемата. Проектът ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ увеличи познанията в тази област с една съвместна програма за мониторинг за определени видове птици, риби и бозайници. Осъществяването на международни мониторингови програми създаде една по широка картина за Дунав, предлагайки нови перспективи и познания в мерките по опазване.

По поречието на река Дунав, 230 НАТУРА 2000 зони съставят мрежа от най-ценните местообитания. Защитените територии могат да послужат като места с най-добра практика за успешно прилагане на Директивите на ЕС за птиците и за местообитанията. Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ изигра ключова роля, работейки за съгласуването на управленските практики в тази област.

Речен гъждосвирец и Брегова лястовица

Хидро-морфологичните процеси са пулсът на естествената река. Затова, при управлението на

Дунав трябва сериозно да се обсъдят ерозионните и седиментационните процеси. В резултат от тях се оформят структури, които служат като местообитания за характерни видове като Брегова лястовица и Речен гъждосвирец, обитаващи стъмните речни склонове и големи чакълести и пясъчни коси.

През 2011 г. партньорите от Мрежата проведоха мониторинг на индикаторни видове за естествени речни брегове по целия Дунав. Девет експертни групи от седем Дунавски страни мониторираха гнездовите популации на тези два вида по цялото течение на реката – резултатът е ясен и илюстративен материал: двата вида са изчезнали в Горен Дунав, заради язовирите и регулирането на реката; само няколко участъка предлагат необходимото качество на местообитанието. Мониторингът призовава към възстановяване на реката и за опазване на последните останали, непреградени участъци. За разлика, в Долен Дунав все още в голям мащаб съществуват не регулирани речни брегове. Тук опазването на речната динамика и характерни местообитания е подчертано от проучването на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ.

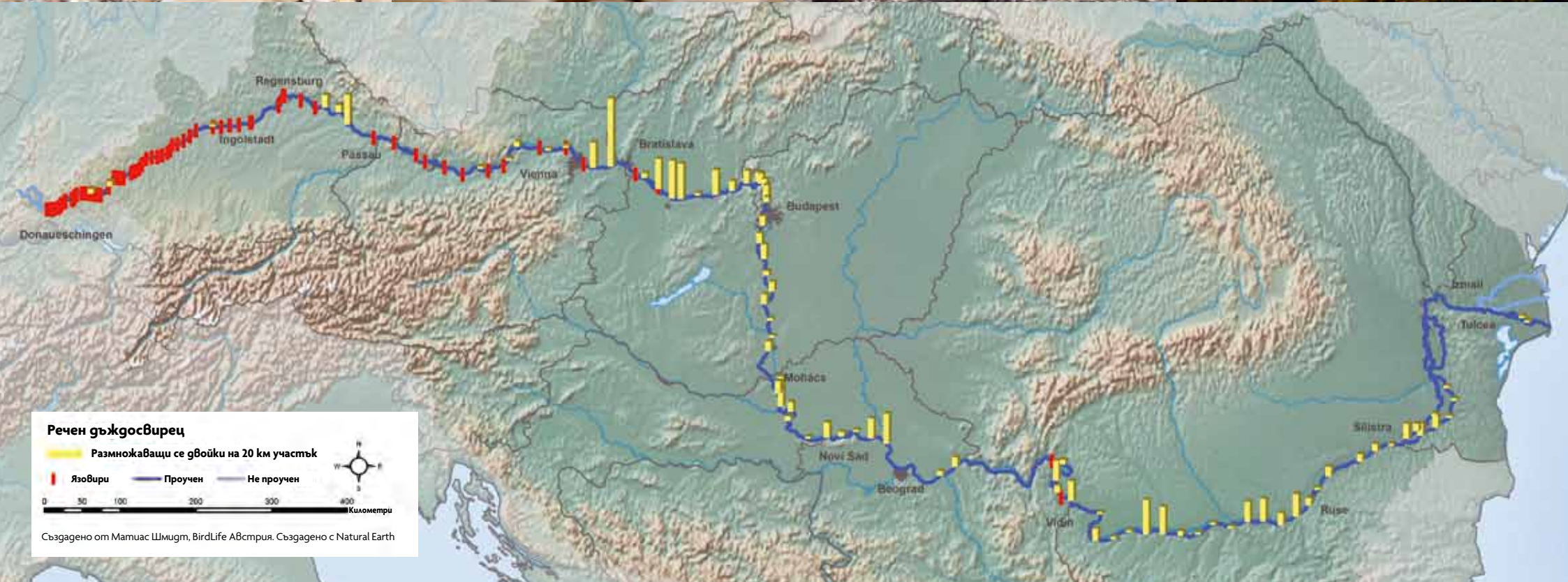
За да бъдат изведени тези резултати на политическо ниво, в рамките на “Съвместното проучване на река Дунав 2013” на ICPDR, е планирано да се повтори проучването на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ.

- Многобройни учебни посещения за споделяне на опит в управлението на зоните от НАТУРА 2000
- Публикувано проучване “Развитие на съвместна концепция за мониторинг на видове и местообитания, включени в проект ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, които са обявени за НАТУРА 2000 места”
- Създаване на он-лайн база данни за рибите
- Изпълнение на пилотен проект за мониторинг на риби в Природен парк “Персина”
- Разработване на ръководство за управление на популацията на бобъра в Словакия
- Проучване на опита за реинтродукция на бобрите в Унгария
- Пилотен проект за проучване на Европейската норка в Румънската Делта и разработване на ръководство за управление на популациите ѝ
- Мониторинг на Брегова лястовица и Речен гъждосвирец по Дунав

На Деня на Дунав 2011 - Дейности за повишаване на обществената информираност по отношение на речната динамика – он-лайн и в четири държави.

Дейности

Дунавски природен туризъм

Защитените територии имат основната задача да запазят природното наследство не само по екологични причини, а също и за да предоставят тези места на хората за отдих и развлечения. Освен това, целта им е да информират и образуват своите посетители за стойността на естествените екосистеми. Екологичното образование е неразделна част от природозащитните дейности и допринася за по-широка подкрепа на Програмите за опазване на околната среда. Същевременно, защитените територии са допълнителни туристически атракции, които повишават популярността на дестинацията и предоставят допълнителни възможности за доходи на местното население.

Проектът ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ се фокусира върху разработването на продукти по отношение на екскурзии с лодка, съвместни дейности за изграждане на капацитет и международни маркетинг кампании.

През 2010 г. беше проведено **Съвместно обучение за рейнджъри**, което беше организирано на два етапа

(веднъж от Национален парк Донау-Аиен по Горен Дунав и веднъж от Биосферен резерват Делтата на Дунав по Долен Дунав). Обучението се състоя в два курса: В първата част участниците преминаха обучение по английски език, за да могат да ръководят международни групи. Основна тема на втората част беше важността и интерпретацията на международното сътрудничество в опазването на природата. Обучението включи четиридневни работни срещи, последвани от три до петдневни екскурзии в други защитени територии. Общо 60 участници подобриха своите умения за интерпретация на сред природата и ще са перфектно подготвени да разпространяват посланията на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ при водене на еко-екскурзии в защитените територии.

С това обучение, както и чрез други **мерки за изграждане на капацитет**, Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ обмени опит и подобри качеството на туристическите атракции на територията на всички партньори, което е основа за развитие на международни продукти и маркетинг.

Мнения

“ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ беше един от двата проекта в областта на опазването на природата, одобрени в първата покана за предложения на Програма SEE и единственият, който обхваща защитените територии по поречието на Дунав. Програма SEE имаше големи очаквания за Проекта, предвид особеностите на проектните области: богато биологично разнообразие и голям брой реки като екологични активи в съчетание с неадекватно управление и липса на опазване на природните ресурси, както и липса на сътрудничество между вземащите решения в резултат на интересите на различни нива.

Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ направи голяма крачка към справянето с ситуацията в защитените територии по Дунав, чрез разработването и изпълнението на силни управленски практики и съвместни стратегии за опазване, които са важен принос за Програма SEE.

Постигнатите резултати, гладкото изпълнение на проекта, ефективното управление, изключителната комуникация и впечатляващата публичност, са основните характеристики, които правят ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ един от най-важните проекти за Програма SEE.”

Алесангра Пала,

Мениджър проекти, Съвместния технически Секретариат на Програма ETC-SEE

Дунавски природен туризъм

Дейности

Съвместни транснационални стратегии за развитие:

- Разработване на стратегическо позициониране на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ и план за действие в областта на туризма и екологичното образование

Съвместни транснационални маркетингови дейности:

- Издаване на брошура за туризма на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ
- Организиране на конференция за Природен и културен туризъм по Дунав, заедно с Комисията за туризъм по река Дунав.
- Създаване на туристическа онлайн платформа, интегрирана в сайта на проекта

Съвместни транснационални действия за изграждане на капацитет:

- Съвместно обучение за рейнджър
- Експертна работна среща за дизайн на посетителски центрове и използването на нови технологии в информационето на посетители
- Експертна работна среща за сътрудничество между защитените територии и туристическата индустрия
- Обмяна на опит

Пилотни дейности за разработване на продукти, маркетинг и регионално сътрудничество:

- Закупуване на лодки и /или велосипеди от четири партньори в Австрия, Унгария, България и Румъния
- Разработване на нови маршрути за обиколка с лодка от Национален парк Duna-Ipoly и Природен парк Персина

- Тестване на нови туристически маршрути, предложени от партньорите в Унгария и България
- Обучение за управление на лодка
- Производство на маркетингови материали за нови маршрути от Национален парк Duna-Ipoly
- Създаване на шест нови еко пътеки от партньорите в Словакия и Унгария
- Обмяна на опит за изграждане на екопътеки
- Производство на маркетингови материали за новите еко маршрути и региона, от BROZ
- Издаване на ново ръководство за посетителите на Делтата на Дунав
- Работна среща с регионалните партньори за устойчиво развитие на туризма, от BROZ
- Обмяна на опит с региони от Горен Дунав с участието на регионалните заинтересовани страни в областта на туризма в защитените територии, от Национален парк Duna-Dráva

За да се представят всички резултати от проекта, както и всички туристически атракции на защитените територии, основна дейност по отношение на маркетинга беше препроектирането на уебсайта на Проекта в началото на 2012 г.

Сега на интернет страницата, раздел Туризъм дава подробна информация за забележителностите в регионите, както и възможности за транспорт и настаняване. Основният акцент обаче е върху възможностите, които се предлагат на територията на партньорите по проекта: фестивали, екскурзии по вода с гребане, разходки по велосипедни и пешеходни маршрути или посетителски центрове.

Възможностите са достъпни и с помощта на търсачка, която се показва на началната страница, като по този начин информацията достига до всеки, който използва уебсайта.

Интернет страницата заедно с брошурата за туризма ще бъдат основни дългосрочни комуникационни материали по отношение на туризма и екологичното образование, използвани от всички партньори в Мрежата.

Комуникация и разпространение

Разпространяване на резултатите е задължителна част от проектите. За ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ обаче, комуникация означава много повече. От огромно значение е да се достигне до важни заинтересовани страни, които влияят върху бъдещето на защитените територии по поречието на Дунав. От друга страна, ние също се стремим да привлечем местното население в районите около нашите територии и да го насърчим да разбере и подкрепи международното сътрудничество в опазването на природата.

18

Международни Дунавски фестивали се превърнаха в ежегодна фокусна точка на цялата комуникация. Всяка година, посещавайки различна защитена територия, всички партньори се събират на гадено място, за да празнуват заедно в името на природното наследство. Тази проява въвлича и вдъхновява местното население от региона. Първият, от тези фестивали се проведе в Национален парк Dunaj-Dráva (Унгария) през 2010 г. В него взеха участие малки групи от хърватско и германско население, живеещи в този район.

В програмата на фестивала бяха включени: изложения, отчасти фокусирани върху международния дух на тези култури; представяне на традиционен обичай “Пране на Дунава” ; и естествено местни ястия, музика и танци.

Всички защитени територии, участваха във фестивала с информационни щандове и програми за деца. Това накара местното население да се интересува от съществуването на други такива райони, от необходимостта от сътрудничество и възможностите за туризъм в целия Дунавски регион.

През 2011 г. **Международен Дунавски фестивал** се проведе в Национален парк Donau-Auen (Австрия), по време на Годината на Румъния и в посетителския център, се състоя специално събитие, с подчертано присъствие на Румънска музика и танци.

Относно информацията и традиционната кухня, източниците бяха много: Посетителите имаха възможност да опита 6 вида

рибена супа, а така и да усетят връзката и същевременно разнообразието на Дунавските региони. На информационните щандове посетителите получаваха информация за опазването на околната среда и туризма по поречието на целия Дунав.

Друга транснационална кампания за повишаване на информираността, фокусирана върху младите хора от държавите по целия Дунав, е Конкурсът за художествено творчество “Шанс за Синия Дунав”. Традиционната кампания организирана от Администрацията на Делтата на Дунав, спечели вниманието на международната общност, чрез Проект ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ.

Младите хора на възраст между 15 и 18 години са поканени да изпратят творба, отразяваща опазването на природното наследство по река Дунав. Най-ярките картини бяха показани във пътуваща изложба в посетителските центрове на Дунавски защитени територии.

През 2010 г. изложбата пътува из Румъния, до България, Унгария и Словакия. През 2011 тя беше открита официално на Делтата на Дунав и след това отпътува нагоре по течението, за да бъде представена в Австрия и Германия.

Комуникация и разпространение

Дейности

Разпространение на резултатите от проекта:

- Проект уебсайта: www.danubeparks.org
- Facebook страница
- YouTube канал
- Флаер за Проекта (осем езика)
- Брошура за Проекта (шест езика)
- Финална боршура на Проекта
- Повече от 70 съобщения за пресата
- Повече от 300 статии в пресата
- Три пресконференции (в зависимост от последните събития!)
- Три тематични и научни конференции (виж други глави)
- Заключителното събитие по Проекта

Изложби и културни събития:

- Два Дунавски фестивала в Унгария и Австрия
- Две издания на пътуващата изложба "Шанс за Синия Дунав"
- Представяне на изложбата "Звукова карта на река Дунав" на Анея Локууд в три посетителски центрове
- Изработване на пътуваща изложба "Защитените територии по Дунав" от Национален парк Duna-Dráva
- Представяне на изложби от BROZ в посетителските центрове на Национални паркове Duna-Auen и Duna-Ipoly
- Участие в прояви за Деня на Дунав координирани от ICPDR и няколко други партньори

Повишаване на осведомеността за ключови видове:

- Изработка на брошура за Морския орел и папка за Унгария (унгарски, английски)
- Изработване на папка за Морския орел за Словакия (словашки, английски)
- Изработване на папка за Есетрите (Румънски, английски)
- Изработване на папка на индикаторни видове за речената динамика
- Изработване на два монумента на есетрови риби с действителни размети (DDBRA, NPDA)
- Онлайн игра за Речния дъждосвирец на сайта на проекта
- Специална екскурзия с участие на заинтересованата общественост в мониторинговите програми за Речен дъждосвирец и Брегова лястовица, както и среднозимни преброявания на Морски орел

Бъдещи перспективи за ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ

Мрежата от защитени територии по река Дунав беше създадена като дългосрочна платформа за сътрудничество за опазване на природата по целия Дунав. Защитените територии и техните ръководни органи играят ключова роля в управлението и опазването на природните активи по поречието на река Дунав.

Този проект и неговите дейности, изпълнени в рамките на Европейското териториално сътрудничество за Югоизточна Европа (ЕТС-SEE), бяха само първите стъпки. Изисква се по-нататъшна работа, за да се утвърди Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ и нейните цели на стратегическо ниво.

По време на изпълнението на Проекта, през 2010 г., Европейската комисия прие **Стратегията на ЕС за Дунавския регион (СЕСДР)**. През 2011 г. тя беше одобрена и от Съвета на Европа. В рамките на Стратегията, река Дунав беше определена за пресечна точка за новия макро регион. За да послужат като найстина вдъхновяваща линия на живота за макрорегиона, богатото природно наследство на реката и прилежащите заливни низини, трябва да бъдат запазени, мъдро управлявани и където е възможно възстановени.

Динамичното икономическо развитие, както е посочено в стратегията, трябва да бъде балансирано и ефективно. Трябва още, да е съгласувано с опазването на ландшафти, местообитания и биологичното разнообразие, както и с ефективното управление на НАТУРА 2000 зони.

Стратегията подчертава важността на транснационалното сътрудничество. ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ е определен като **ключов проект** в Приоритетна ос 6 (Биологично разнообразие). Това означава, че от Мрежата се очаква да допринесе за изпълнението на СЕСДР.

За да оправдае тези очаквания, Мрежата от защитени територии по река Дунав възнамерява да иницира по-нататъшни **проекти и дейности**:

- да утвърди Мрежата от защитени територии по река Дунав на европейско и национално политическо ниво, в съответствие със Стратегията на ЕС за Дунавския регион
- да създаде устойчива организационна структура за Мрежата, в тясно сътрудничество със заинтересованите страни по Дунав

Мнения

“От 2009 г. насам, изпълнявайки проекта ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, ръководителите на защитените територии от осем държави развиха силно и обогатяващо партньорство. За първи път, ние системно разрешавахме общите предизвикателства и проблеми по цялото поеречие на Дунав. Това стана възможно чрез: създаване на тематични работни групи, насърчаване интензивнаобмяна на опит, разработване на транснационални стратегии и изпълнение на пилотни проекти с международно значение. Успешното сътрудничество показва, че това партньорство отговаря на реалната необходимост. Всички споделяме обща и последователна екосистема и няма да може да успеем ако работим самостоятелно. Ние сме готови да продължим, да задълбочим и разширим това международно сътрудничество в управлението на защитените територии по поречието на река Дунав.”

Карл Манцано,

Говорител на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ
Директор на Национален парк Donau-Auen

Бъдещи перспективи за ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ

Мнения

“Дунав свързва културите и предлага жизнена среда за 81 милиона души. Въпреки успехите през последните няколко години, устойчивото опазване на река Дунав и нейният водосборен басейн, представлява едно голямо предизвикателство.

Още по-важно е сътрудничеството между Дунавските страни и създаването на мрежа от различни проекти за опазване.

По настоящем Австрия председателства Международна комисия за опазване на река Дунав. За нас е особено важно, да направим реката пригодна да се справи с експлозивните проблеми на бъдещето. Единствено заедно можем да успеем и да напредваме в намирането на добри решения за проблеми като: климатичните промени, контрол на наводненията, намаляване на замърсяването и биогенните елементи. Само с цялостно разбиране на живата природа, на Дунав и на взаимовръзката общество-природа, ще бъдем в състояние да посрещнем тези предизвикателства.”

Нико Берлакович,

Министър на земеделието, горите, околната среда и управлението на водите, Австрия

- да засили влиянието на Мрежата, като израз на общия призив за природното наследство по Дунав на международно и европейско ниво
- да разшири членството в Мрежата, за да се покрият всички важни райони за природното наследство по Дунав, позволявайки на защитени територии с по-слаба организационна структура да вземат участие в международните действия
- да приложи международните стратегии за опазване, разработени в рамките на проект ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ 2009-2012 г.
- да затвърди транснационалните действия и перспективи в работата на администрациите на защитените територии, чрез обучение на ръководители на проекти на международно ниво и повишавайки капацитета на служителите да работят по международни проекти
- да допринесе за последователното прилагане на Директивата на ЕС за птиците, чрез реализиране на транснационални мерки за ключови видове,

както е посочено в Плана за действие за опазване на морския орел

- да насърчи опазването на Дунавските Есетри
- да установи наличието на нови ключови видове за опазването на крайречните гори и природосъобразно горско стопанство в заливните гори
- да повиши информираността относно стратегическата важност на динамичната речна морфология по целия Дунав
- да изгради по-добра база за промотирането на Дунав и прилежащите райони като международна дестинация за природен туризъм
- да насърчи многосекторен и интегриран подход за управление
- да даде пример за транснационално сътрудничество и по други европейски речни екосистеми
- да повиши компетентността и капацитета на защитените територии на месно ниво, съдействайки за по-голяма съгласуваност в управлението на НАТУРА 2000 зони

Партньорство като ключов фактор за успешна работа

Постигането на резултатите от проекта ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, стана възможно благодарение на ефективното сътрудничество и доверието между администрациите на защитените територии. Увеличаването на броя на партньорите, подчерта и нарастващото значение на Мрежата ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ. В последващи проекти се предвижда още по-голямо разширяване на Мрежата, което ще направи нейната позиция още по-силна. Всяка защитена територия допринесе за и се възползва от проекта ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ по уникален начин. Това се илюстрира от следните примери:

Администрацията на Биосферен резерват Делтата на Дунав опазва една от най-големите и най-ценните влажни зони в Европа. В рамките на проекта, администрацията на Румънската защитена територия координира подаването на проекта за есетровите риби по LIFE+ и организира Международна конференция за Есетрите. Администрацията подобри значително своята компетентност в управлението на НАТУРА 2000 и опазването на ключови видове.

Персин е най-големият Български Дунавски остров и

защитен като част от територията, управлявана от единствения **Природен парк** по речията на Дунав в България – **Персина**. Администрацията на природния парк свърши забележителна работа в представянето на резултатите от международните действия пред местното население. (Напр. Дунавски Фестивал, посветен на речната динамика), много пропуски в данните бяха запълнени чрез мониторинговите действия, които са важни за планирането както на местни, така и на международни действия за опазване.

Природен парк Русенски Лом, които опазва голямата на притоците на Дунав във България, се присъедини към Мрежата през 2011 г. Администрацията на парка поема отговорността за управлението на **Защитена местност Калимок – Бръшлен** и извършването на технико-икономическо проучване за хидрологично възстановяване на **Природен резерват Сребърна**. Ето защо, Природен парк Русенски Лом значително засили партньорството в България, което е от решаващо значение за Мрежата, поради високата стойност на биологичното разнообразие в страната.

Национален парк Djerdap се намира в Сърбия на

Железни врата, панорамния пролом на Дунав през Карпатите. Паркът се присъедини към Мрежата през 2011 г., създавайки естествена връзка между Дунавските и Карпатските защитени територии и разширявайки обхвата на влияние на ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ. Като великолепна туристическа дестинация, той подобри познанията в тази област, споделяйки опит с членовете на Мрежата.

Природен парк Lonjsko Polje на река Сава в Хърватия създава връзка от ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ към плануваната Мрежа от защитени територии по река Сава. Разширяването на целевите групи за разпространение на опит и приваждане на опита в действие за устойчиво регионално развитие.

Специален природен резерват Gornje Podunavlje представлява част от заливната зона на триъгълния трансграничен регион Унгария-Хърватия-Сърбия. Сръбските партньори – Vojvodinasume и Институт за опазване на природата за провинция Vojvodina, изиграха важна роля в мерките по опазване на Морския орел и в определянето на действията за опазване на Черна тополя, за което е плануван следващ проект.

Партньорство като ключов фактор за успешна работа

Природен парк Кораски-рит е защитена територия на голяма вътрешна делта при сливането на Драва и Дунав в Хърватия. С организирането на първите срещи на работните групи за птиците и туризма (заедно с Национален парк Duna-Dráva), започва процеса на вътрешната комуникация. Като място с най-голяма гъстота на размножаващи се двойки морски орли, богатият опит на Кораски рит допринесе за разработването на Плана за действие за опазване на морския орел.

Национален парк Duna-Dráva в Унгария обхваща обширни заливни територии по поречието на Дунав и на Драва. Чрез водещата роля в разработването на Плана за действие за опазване на морския орел и организирането на Международна конференция за морския орел, администрацията на парка има съществен принос към една от най-влиятелните дейности.

Национален парк Duna-Ipoly опазва не само Дунавските заливни низини, но също така и прилежащите територии с планини и гори, както и река Иполи. Националният парк беше

забележителен в подготовката, организацията и разпространението на резултатите от мониторинга по целия Дунав, в която дейност той изигра активна и координираща роля. Чрез своето участие в мероприятията за изграждане на капацитет, служителите на парка се възползваха от това да увеличат своята компетентност в областта на туризма и образователните дейности.

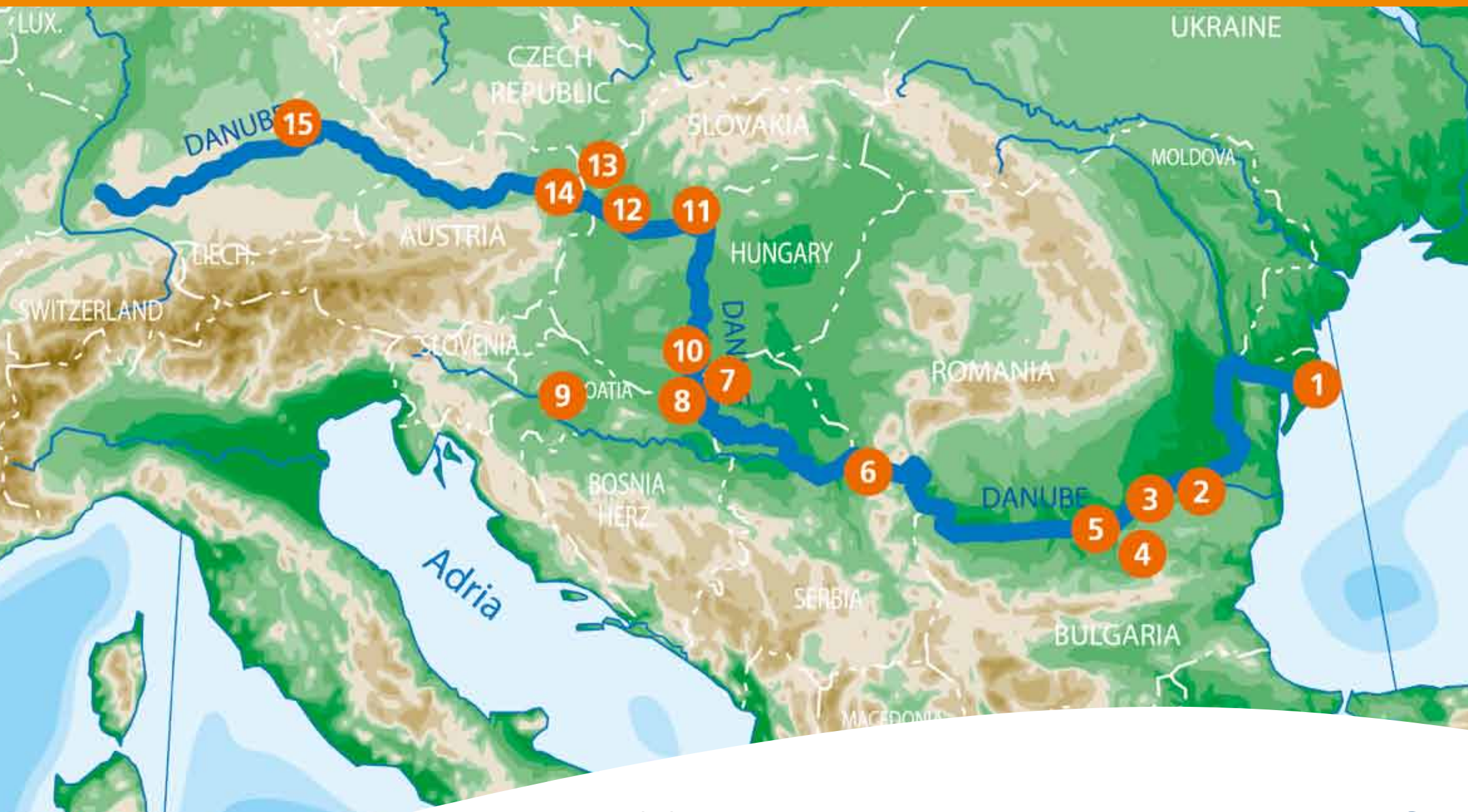
BROZ, Словацка НПО в областта на Опазването на природата и State Nature Conservancy за Република Словакия, управляват голяма част от територията на вътрешната делта на **Защитен ландшафт Dunajske Lúhy**, както и **Защитен ландшафт Záhorie**. BROZ изигра водеща роля в разработването на “Насоки за Горското стопанство” и внедряването на пилотни проекти за възстановяване на реката. Изправен пред уникалните условия на две области близкаци Братислава и Виена, Словацките партньори утвърдиха позициите на коридора от местообитания, чрез различни действия.

Национален парк Donau-Auen се намира между Виена и Братислава и опазва един от последните динамични сектори на Горен Дунав. Като водещ партньор на Проекта ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ, тази защитена територия беше отговорна за цялостната комуникация и координация на проекта. Това чувствително подобри нейния капацитет в координирането на транснационални проекти, и в утвърждаването на общите позиции за опазването на природата по поречието на Дунав.

Дунавските крайречни гори между Neuburg u Ingolstadt се представляват от град Ingolstadt и района на Neuburg-Schrobenhausen. Въпреки, че нямат финансиране от Програма ETC-SEE, Германските партньори взеха участие в проекта, от самото начало. Те организираха две работни срещи и представиха в своите посетителски центрове изложби, дело на партньорите от ДУНАВСКИ ПАРКОВЕ. Всичко това доказва, че тази защитена територия ще бъде ключов партньор в Мрежата, за бъдещи проекти.

- 1 Биосферен резерват Делтата на Дунав   2 Природен резерват Сребърна   3 Защитена местност Калимок-Бръшлен   4 Природен парк Русенски Лом   5 Природен парк Персина   6 Национален парк Djerdap
 7 Специален природен резерват Gornje Podunavlje   8 Природен парк Кораќки рит   9 Природен парк Lonjsko Polje   10 Национален парк Duna-Dráva   11 Национален парк Duna-Ipoly
 12 Защитен ландшафт Dunajské luhy   13 Защитен ландшафт Záhorie   14 Национален парк Donau-Auen   15 Дунавски крајречни гори меѓу Neuburg u Ingolstadt

c/o Donau-Auen National Park
 Schloss Orth, 2304 Orth an der Donau, Austria
g.frank@danubeparks.org, www.danubeparks.org

DANUBEPARKS
 network of protected areas